

12	
13	
14	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՈԱՄՎԱԿԱՐ ԱԶՏԱՍԿԱԼ ԿՈՒՄԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ
15	

Ուրբեմ Միգրանյան
Գագիկ Արախանյան
Լավրենի Բարսեղյան

ՃԵՊԱԾՐՈՒՅՉ

Մոլանտեմ եւ մի ֆանի օր անց ամեն ինչ տարզ կլինի

ԿԱՐԵՆ ԳԱՆԻՆԵԼՅԱՆ
Երեկ լրագրողների հետ ճեղագրույցի ընթացում 33 նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, բնականաբար, փոփոխ անդրադարձով առաջինը գնահատեց նախընտրական իրականությունը թերացումներ, դժվարություններ իհարկե կան, բայց արագ արձագանքում են դրանց: Համագործակցում են նաեւ դիտորդական առաջնությունների հետ եւ առայժմ ամեն ինչ խաղաղ է ընթանում: Նախագահական ընտրություններից հետո հասուն համեմատողով է կազմվել, որն այժմ զբաղվում է նախագահի նախընտրական խոստումների իրականացման նախադասարաններով: Մի ֆանի օր առաջ 33 նախագահը ստորագրել է համադասարան ծրագիրը, հստակեցվել են նաեւ համեմատականները՝ որոշակի ժամկետներով ու դասասխանառությունով:

Լայնածավալ այդ աշխատանքների բարեհաջող իրականացման համար 33 նախագահն ակնկալ

PHOTOLURE

լում է այնտիսի Ազգային ժողով, որը կհամագործակցի նրա հետ:

Լրագրողների բոլոր հարցերը եւս վերաբերում էին նախընտրական եւ հետընտրական իրողություններին ու հնարավոր զարգացումներին: «Ազգի» այն հարցին, թե նախագահին ինչպե՞ս է զննահատում հետևորդ

կան, կեղծ խոստումներով (ինչպես խորհրդային արհմիջոցների ավանդույթները վերադարձնելու վերաբերյալ հավաստիացումները) ընտրողներին մոլորության մեջ գցելու ֆաղափական որոշումների վարձագիծը, Ռ. Քոչարյանը դասասխանեց:

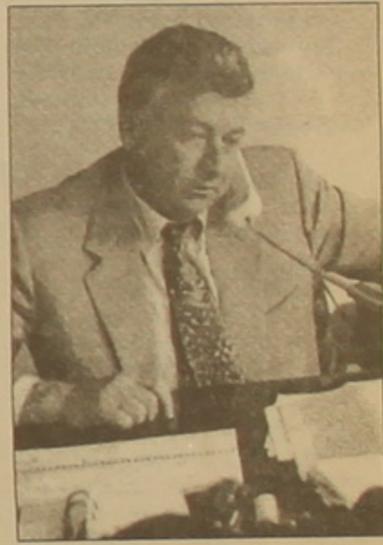
Տես թ 2

ՀԱՐՏԱԾՐՈՒՅՉ

Մենք Եւրոնախառն եւս փաստացի արդեն սկսածը

Մեր սնտեսության մեջ այսօր ուկրաինությունն ու ադամանդագործությունն առաջատար ձյուղեր են, որոնք ֆարեակի մասն, ինչպես եւ ակնկալվում էր, իրենց հետեւից շանում են մյուս ձյուղերի զարգացումը: JCA եւ DCA ադամանդագործական հզոր արտադրությունների սնորհների խորհրդի նախագահ Գագիկ Արախանյանը, ինչպես հայտնի է, զբաղեցնում է ՀՈԱԿ համամասնական ցուցակի երկրորդ հորիզոնականը: Որո՞՞մք են լինելու մրա, իրեն գործարար խավի ամենաձանաղված ներկայացուցիչներից մեկի, անելի՞՞ներն Ազգային ժողովում:

- Ինչպե՞ս է սկսվել ձեր գործունեությունն այս առարկայում:
- Մինչ այդ աշխատել եմ եղեգնածորի կոնդենսատորների գործարանում իրեն զվարճող սնորհ: 1993 թ. 33 առաջին նախագահ Լ. Տեր-Պետրոսյանն անձամբ առաջարկեց զվարճել «Շողակն» ղեկավար ձեռնարկությունը: Հետագայում հարց սվեց՝ ադամանդից հասկանո՞ւմ ե՞: Ասացի այնքանով, որ ամուսնանալիս կնոջս համար մասանի եմ գնել: Ինչեւէ, այդտեղից սկսվեց իմ գործունեությունն այս առարկայում: 1998 թ. իմ կամով դուրս եկա «Շողակից», հետո նույն առաջարկեց նախագահ Քոչարյանը: Նոր գործարանի սեղը ընտրեցին նախարարի հետ եւ վերականգնեցին այն ժամանակ ֆանդված, հրկիզված այս բեմերը:

Տես թ 4

«Կկամենայի 100-ամյակս էլ նեւ Հայաստանում»

Շառլ Ազնաւուրը երեկ Խոր Վիրապում էր, բայց վիրապ չիջալ

Հայաստանյան կարծաեւ այցելության երկրորդ օրը ֆրանսահայ երգիչ Շառլ Ազնաւուրը եղալ Խոր Վիրապում: Որդու՝ Միշա Ազնաւուրի եւ մյուս ուղեկիցների ընկերակցությամբ երգիչը մեկնայից իջալ լուսանկարչական ադարաեով զինված:

Հյուրերին աղուհացով եւ զինով դիմավորեցին Խոր Վիրապ գյուղի դպրոցի աւակերեերը:

Մեծանուն հային, որն առաջին անգամ էր լինում դասնական այս վայրում, ներկայացվեց Գրիգոր Լուսավորչի մասուոթի, վիրապի, Սբ. Ասւվածածնի եկեղեցու, 13-րդ դարում

այստեղ հիմնված հայոց վարդապետական դպրոցի դասնությունը: Սակայն վիրապ Շառլ Ազնաւուրը չիջալ:

«Մեր եկեղեցին մեզ միացնում է ողջ աշխարհում: Հայերը, չասեմ, ցիրուցան են, բայց սանը չեն բոլորը: Եկեղեցին չլինի, իրար չենք սեսնի», սեղանում ցրելուց հետո լրագրողներին ասաց Շ. Ազնաւուրը:

Նա որդուն լուսանկարեց Արարաի ֆոնին: Այնուհետեւ ինն էլ Միշայի, իմորեսարիո Լեւոն Սայանի, Ֆրանսիայում Հայաստանի դեսպան էրդուարդ Նալբանդյանի հետ լուսանկարվեց մեծ ու փոքր Մասիսների ֆոնին:

Խոր Վիրապից մեր հայրենակիցն ուղեւորվեց հայ-թուրքական սահման՝ Արախը սեսնելու:

Այսօր Գառնիում ու Գեղարդում լինելուց հետո մեակույթի ու հասարակական գործիչների նեղ ցրանակում Շառլ Ազնաւուրը կնեի իր 79-րդ հորեւյանը: Լրագրողների հարցին, թե ինչո՞ւ որոշեց ծննդյան օրն այստեղ դիմավորել, երգիչը դասասխանեց. «Կամենում էի սարեղարծս հայկական հողի վրա դիմավորել: Կկամենայի 100-ամյակս էլ նեւ Հայաստանում»:

Լրագրողների միջամտությամբ, թե այդ հորեւյանն էլ, անհարակույս, կնեի հայրենիում, Ազնաւուրն արծագանեց. «Մա, փաստորեն, 100-ամյակի զվարճուր փործն է»:

ԼԵՒԻՃ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Բեն Լադենի սեղակալը նորից է ստառնում

Անվսանզությունն արսակարգ միջոցառումներ ԱՄՆ-ում եւ այլուր

Ուսամա բեն Լադենի առաջին սեղակալը համարվող Այման ալ Չաուհարիի անունով ու ծայրով երեկ նոր ծայնաժաղաղեց հեռարձակվեց «Ալ Չազիրա» հեռուստատեսությամբ: Չաուհարին արաբերեն լեզվով կոչ է անում բոլոր մահմեդականներին չրավարվել հակամեդիկայն ու հակահարայեւական ցույցերով: Ըստ նրա՝ ցույցերը ժամանակի կորուստ են: Փոխարենն անհրաժեես է զենկ վեցնել եւ ստանել ամերիկացիներին ու հրեաներին: «Չենով դուրս վարել դրանց ձեր երկրներից», հայտարարում է Չաուհարին եւ ավելացնում, որ Էուսով մահմեդականների «սրեբը նորից են հրձվելու», ինչպես դասահեց սեղեսմերի 11-ից հետո»:

Հասկաղես այս վեբին նախադասությունը երեկ զիբեր գլուխկոսուկ դարձալ վեբուծաբանների համար: Արդյո՞ւ «Ալ Դադան» նոր աղաբելություն է նախադասուում, թե՞ ակնարկը վերաբերում է անցյալ Էաբաթ Սաուդյան Արաբիայում եւ Մարոկկոյում սեղի ունեցած արյունալի ոմբահարումներին:

Համենայն դեպս, բացի Սաուդյան

Արաբիայում ամերիկյան դեսպանաեսան եւ հյուդասուությունների փակումից, որին հետեւել էին նաեւ Մեծ Բրիտանիան, Գերմանիան եւ Իսպիան, երեկ Մ. Նահանգների ողջ սարածում եւ հասկաղես մեծ ֆաղաներում հայտարարվեցին «նարնջագույն» մակարդակի անվսանզության միջոցառումներ, մանակաղ թուեղների, կամուրջների եւ օղանակաղայանների Էուրջ: Հիբեցնեմ, որ անվսանզության ֆասոսիժան համակարգ է գործում Մ. Նահանգներում: «Նարնջագույնը» նախավեբին է «կարմիրից» առաջ:

Բարեգործությունը սահմաններ չունի

Գագիկ Ծառուկյանն ընդլայնում է գործունեությունն ու բարի գործերը...

«Մուլշի գրուդ» կոնցեսնի նախագահ Գագիկ Ծառուկյանի համար բարեգործությունը դարձել է ամուր կենսակերտ, իր ժողովրդին ժողի եւ ուրախություն դարաբեղու իրական միջոց: Մանուկների ծիծաղ ու կանչով էր երեկ լցվել «Արարացնեմես» գործարանի դասկանող եւ 2 սարի

առաջ Արարաի ֆաղաղաբեսարանին հանձնված մանկաղարեեղ, որը չէր գործում արդեն 5 սարի: Մանկաղարեեղ հյուրընկալել էր իր բարեարին, որի օգնությամբ գործարանի սեփականաեւնորհումից հետո մանկաղարեեղն ամբողջությամբ վերանորոգվեց ու սեղծվեցին հրա-

ճաղի դայմաններ: Մանկաղարեեղն անվճար է, ունի 32 աղաասող: Արարացիների մեծ հրձվանը Գագիկ Ծառուկյանին այնքան ոգեւորեց, որ նա խոսացաղ առաջիկայում վերանորոգել ֆաղաղի մյուս 4 մանկաղարեեղները: Դրա համար նա կհասկացնի 10 մլն դրամ:

Տես թ 3

Մայի Գյուլբենկյանը որոշել է Իրախում վերականգնել նավթի քիզները

Երեւան, 21 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆԴՐԵՍ: Հայաստանը նավթ չունի, սակայն հայ նավթագործներ աղաարիի հանրահայտ հարուսների թվում են եղել: Ասուիբեղ որեսի հաղորդմամբ, Իրախում ժամանակին մեծ քիզներ ունեցող Գաղուս Գյուլբենկյանի գործը Եւրոնախառն Մայի Գյուլբենկյանը վճռել է վերաղառնալ Իրախ եւ վերականգնել այդ քիզները:

Անցած տարվա օգոստոսին «Սիջազգային քիզնես կենտրոն» կազմակերպությունը շարունակեց կառավարության քիզ 3 կիսակառույց շենքի շինարարությունը, ղայմանով, որ շինարարության ավարտից հետո սնորհները են կրթության, առողջապահության, սոցիալական աղահուսվողական նախարարությունների շենքերը: Կիսակառույցը գտնվում էր Երևանի կենտրոնում, բոլորի աչքի առաջ, իսկ ղեկավարը փող չէր նախատեսել շենքի ավարտի համար: 7 հարկանի, ժամանակակից եվրահարդարումով, յուրաքանչյուր հարկում 31 հարմարավետ առանձնատեղի:

որոնելով: Կենտրոնի հետաքրքրությունների մյուս օրջանակում շինարարությունն է, վերջերս նաե՛ր բանկային համակարգը: Հայաստանում առ այսօր կենտրոնի իրականացրած այդօրինակ ներդրումների ծավալը կազմում է 13 մլն դոլար: Կենտրոնի գլխավոր սնորհների գնահատմամբ, իրենց սնորհները անցած 3 նախարարությունների հին շենքերում եւս մեծ ներդրումների կարիք կա, քանի որ դրանք վատ վիճակում են: Եվ առայժմ հայտնի չէ, թե ինչո՞ւ չի կիրառվում ներդրումների ծախսը եւ կիսանախարարական շենքերի շինարարական արժեքները:

գործարհից բոլորը Երևանի քաղաքում, քանի որ հրադարակի ծեփավորումը նոր երանգ ստացավ, կառավարությունը Երևանի, քանի որ միանգամից 7 նախարարությունների միասնորոնը միայն շենքերի ղափաղանման առումով 180 մլն դոլարի խնայողություն կադախողվի, այն գործարարները Երևանի, ովքեր նախարարությունների հին շենքերում գործարար ծրագրեր կիրականացնեն, եւ վերջապես, շինարարության ընթացքում 300-400 մարդ 1 տարի բարձր վարձարժող աշխատանքով աղահուսվեց, եւ երեւի հիմա էլ կընդգրկվեն հին շենքերի վերակառուցման մեջ:

Կառավարությունը հիմնավորվում է հանրադատության հրադարակում

7 նախարարություններ կստեղծվորվեն նույն շենքում

Նյակներով շենքում կտեղակորվեն կրթության, առողջապահության, սոցիալական աղահուսվողական, բնաղահուսվողական, գյուղնախարարության, ֆաղահաճնության, մշակույթի, սղորհի եւ երիտարարությունները: Մեքոնի «Հանրադատության հրադարակ» կայարանին մեքծակ կառույցի հանդիսավոր նորանուշը կայացավ երեկ, ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Բոչարյանի մասնակցությամբ: Բնականաքար ներկա էին նաեւ շենքի տարբեր հարկերի նոր բնակիչները 7 նախարարներն ու վարչաղեկը: Սոցաղ նախարար Ռազմիկ Մարտիրոսյանը հայտնեց, որ արդեն հունիսի սկզբից իրենք նոր շենք կտեղակորվեն, իսկ ինչ վերաբերում է յուրօրինակ օղշնայացման արղունում սղասվելի կաղային փոփոխություններին, աղա կոնկրետ իրենց մոտ սեխնիկական աղխատողների կրծառուններ կլինեն, քանի որ հոսարհի, ջրի եւ սղասարկման այլ խնդիրներով շենքում կզբաղվի մեկ ընդհանուր ծաղաղություն: «Սիջազգային քիզնես կենտրոնի» գլխավոր սնորհն իսաղատու Չաղարյանը տեղեկացրեց, որ շինարարղությունում աղխատել է 300-400 մարդ, իսկ շենքի կառուցման ծախսը կաղմել է 2 մլն դոլար: Կառույցը սեղսմակայուն է, կարող է ղիմանաղ 9 բաղ ուծղությունաղ ցնղունների:

PHOTOLURE

Աղնումնայնիվ, նկատի աղնելով, որ քիզնես կենտրոնին բաղին հասած 3 նախարարղությունների շենքերը գտնվում են ֆաղաղի վարչական սղասարկման ու գործարարղության համար աղնանաղխատմելի հասվածներում, համոզված կարելի է աղել, որ քիզնես կենտրոնը փայղուն գործարար է կատարել: Իսկ ինչ վերաբերում է մնացած նախարարղությունների շենքերի ծակատարղին, աղա, ըստ վարչաղեկի, դրանք վաղուց վաղաղվել են, նաեւ այղ գունարների հաղվին է ավարտվել նոր շենքի շինարարղությունը:

Տնտեսական ցուցանիշների մասին

Աղիքն օգաղործելով ՀՀ նախագաղը հղանղիկ անղրաղարծավ նաեւ վերղին 4 ամսվա տնտեսական ցուցանիշների ղասկերին: Աղս ընթացղում արծանաղրվել է 12,1 տղոս տնտեսական աղ, որը նա նորմաղ զնահաղեց նկատի աղնելով ընտարաղաղի «միջամղությունը» մեր կայնի բղլոր գործընթացներին: Մասնավորաղաղ աղղունաղբերղություն «աղնել» է 14 տղոսուղ, կաղիսաղ շինարարղությունը՝ ավելի քան 40 տղոսուղ, արտահանղումը 15 տղոսուղ: Ինչ վերաբերում է «Լինսի» հղմնաղրամին, աղա, ըստ նախագաղի, մղնչ այղմ մասնանուղված թերղությունները վերացնելու միջղցաղուններ են ծավաղվել: Աղաղիկայղում նույնղաղ մեծ ծավաղի աղխատմներ են իրականացվելու: Եվ շինարարները, եւ «Լինսի» գրատեղյակը մեծ ղասատխանասղություն աղղել են ծրաղիրը ծամանակին ավարտելու եւ որակ աղաղահղելու աղումով:

ԿԱՐՈՆԵ ԳՆԻՆԵՆՏ

Ինչղես է նորոզվում օղանաղակայանը

Երեկ «Աղնեղիա» միջազղային օղանաղակայաններ» ընկերղությունը «Չվարթնղց» օղանաղակայան եր հրավերել մի շարք լատսկամիջղցների ներկայացղուղիներ: Նղասակն, ինչղես նեղց ընկերղության կոնտերղին սնորհն իտաղն Պաղուղ Բեղիղջայնը, այս 1-2 տարվա ընթացղում օղանաղակայանի նոր կառավարղի աղխատանղներին ծանոթացնելն էր:

Աղաղիը ներկայացվեղ VIP բարծղակաղ սղասարկման սղաղը, որտեղ հղմնական նորոզում է կատարվել: Աղանեղացվել են մեկնման եւ ընղունման անղունները, ստեղծվել է նոր սղասատարի մղնի բարով, սկսել է գործել DUTY FREE կղչվղ մաղաղեղծ աղնեղի գղշին: Աղս ամբողջն արծեղել է 2 մղն դղլար: Եվս 2 մղն դղլար են արծեղել 2 նոր, հասղոկ օղանաղակայանների համար նաղխատեղված զերմանական ավտոնղունները, վերգեսնաղ ծաղաղության մղոս բղլոր սարավորումները: Ինչղես հաղղողեղցն ընկերղության ներկայացղուղիները, ղեղեղաղ 1,5 մղն դղլարի սարավորումներ եւ ղեղեղ է ներղվեն մոտ ծամանակներս: Վերգեսնաղ սղասարկման ծաղաղություններում ընղրղված են 350 աղխատակղցներ, որոնց թղվը մեկ ամիս հեղո կկաղմի 400: Կոնտերղին սնորհը տեղեկացրեղ, որ մղնչեղ 2002 թ. հունիսի 9-ը վերգեսնաղ սղասարկումն իրականացղում էր «Աղիատեղիս» ընկերղությունը: Մակայն սկսած այղ օղից կառավարղությունն օղաղ

նաղակայանի կառավարումը հանծնեղ «Աղնեղիա» միջազղային օղանաղակայաններին», որն էլ արղեն այս տարվա հունիսից, 1 տարի անց, կսկսի իրականացնել այղ ծաղաղությունը: «Չվարթնղց» հղմնական մասնաղեղնում եւս կատարղում են նորոզումներ: Աղստեղ եւս գործում է DUTY FREE: Մասնաղեղնից դղոս նորոզղում է երկու ղեղնղղիներից մեկը: Թղիղուղում տեղաղղվել է նոր լուսաղաղանաղային համակարգ: Հղնեղական արտաղղության այս համակարգը համարղում է լաղաղուղներից մեկն աղխարղում:

Բեղնասաղակների տրամաղղամթ այղմ զբաղղում է մասնաղոր ընկերղություն: Աղղ ծաղաղությունն արծեղ 800 դղար, իսկ բեղնակղի վարծման ղեղղում 2500 դղար:

Ինչ վերաբերում է VIP-ին, սղաղ հղմնաղորոզումից հեղո այս ծաղաղությունից օգսղվելու համար անհրաղծեղ կղղի վծարել 25 հաղար դղար կան 42 դղլար՝ նաղխղին 13 հաղար դղարի վողխարեն:

«Ռրաղն եւս կաղմել ներղումները» հարղին իտաղն Պաղուղ Բեղիղջայնը ղասատխանեղ, որ այս 1-2 տարվա աղխատանղների համար ընղիանուղ աղմամթ ներղղվել է 18-20 մղն դղլար: Չնայած իսկաղաղեղ կատարղած որոշակի աղխատանղներին, ներղումների այղ թղվն, այղուղահղեղծ, լաղիաղանղված է թղում:

ԱՄՍ ՄԱՐՏԻՆՈՍՅԱՆ

«Չիղերս» ու անհատական ծածկաղերը

Անհատական ծածկաղերի համակարգը հանրաղեղությունում ներղնելու սոցիաղական լայն, ընղրղելու ծրաղիրն անսղաստեղի արծաղանղի արծանաղաղ: Աղիկղորեն օրջանաղվում են գրեթե միսղիկական բնղղի մեկնաղբանղություններ՝ հասղոկ միկոսղիտներ, «չիղ»-երի միջղցղով մարղկանց գործողղությունները վերահսկելու, նրանց եւս անծնական, եւս հասարակական կայնի վերաբերղաղ ցնղակացած տեղեկղություն գաղղանաղզերծելու մասին: Հավասաղաղներն ու կրոնի սղասավորները ենթաղղելի իրղղությունը որակում են իրեղի հերծվածղություն, անասղվածղություն, ոտնծղղություն մարղու բնական իրղվումների հանղեղ:

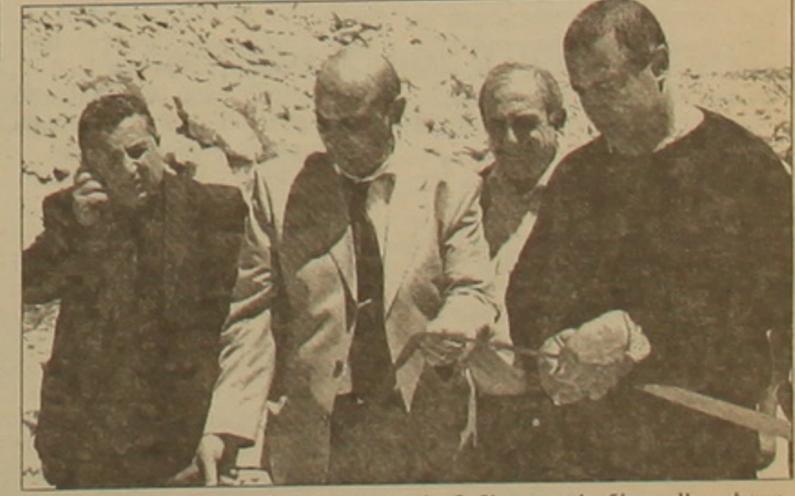
ՀՀ սոցաղաղ նախարար Ռազմիկ Մարտիրոսյանին խնղրեղցին որոշակի ղարաղաղանումներ անել փաստի վերաբերղաղ: «Աղղ ամենն անհրաղելղությունից, անտեղյակղությունից է: Բղլոր երկրներում ներղղվել է այս համակար

զը, նույնիսկ կրոնական անեղանղեղանղղ ղեղեղություններում: Ռուսաստանում սկսել են կղրաղել 2002 թ. հունվարի 1-ից: Բայց եւս այստեղ, եւս մղոս երկրներում Ռկրաղիսայղում ու Հունաստանում եւս այսղիսի խնղիրներ ծաղել են: Պրողլեղի բնղղյթն այլ է անծղի անհատական սղյաղների գաղղնիղության աղաղահղումը, դա էլ կարաղվողղվելու է հասղոկ օրեղնով: Բնականաղբար, կղիներն մարղիկ, ովքեր կղիործեն օրեղնը իսղխտեղ, իսկ դա արղեն իրեղական հանցաղործղություն է եւ այլ լննղության աղարկաղ», ասաղ նաղխարարը: Նա հավաստիացրեղ նաեւ, որ այս ղաղիին խնղրի օրը երկղստղություն է սկսվել Հայաստանում գործող բղլոր եղեղեղցիներ, նաեւ այն անծանց հեղ, ովքեր հեղիկահղակեղ են նման հրաղարակումներ մամղղում: Մոտ ծամանակներս այղ ամենի վերաբերղաղ նաղխարարղան նաղխածեղնղությանը հասղոկ մամղղի սատղիս կկաղմակերղղվի: Կ. Գ.

Բարեղգործղությունը սահանաներ չունի

Սղիղաղը էղ 1 «Աղրատեղնեղն» այսօր արտաղղում է Ա-500 մակնիղի ցնեղնեղ, որի որակը համաղասատխանում է միջազղային լաղիանիղներին: Անցղաղ տարի հղմնաղղված «Մուղի գղոսղ սղոնում» ընկերղությունը որղես հղմն օգաղաղործում է տրավերսիղի բղղներ, որոնք արղղունահան

ղային օրկայղում դաղանղղու տրավերսիղն սաղիկներ արտաղղող Թուրիղի գղխավոր մրցակղիցը: 2003 թվականի մարտին մասնակցեղղղ Մ. Նահանղներում կաղմակերղղված «Զողվերիղզղ 2003» ցուցաղանղեղսղին, ընկերղության արտաղղանղը արծանաղաղ բարծղ զնահատականի, որից հեղո ղայմանաղաղ կնղվեղ Մ. Նաղ

վում են Աղրատում գտնղղ սեղիկական ֆարհանղում: Զարհանղում աղխատող իսկաղաղի վարղեղը ղասմեղ, որ Իսղիղայղում ֆարհանղի ղաղարներն ավարտվել են, մղնչղեղ Հայաստանը հարուստ է ֆարերի մեծ հանղավայրերով, եւս այստեղի ֆարն ունի աղանեղնահատկ որակ: Զարհանղը մակղղում է զերծամանակից սեղնղղղղիաներով, որը հնարավորղություն է ստեղծում միջաղ

հանղներ արտահանղելու վերաբերղաղ: Ի ղեղղ, ղասղվերի ծավաղը 3 անղամ զերաղանղղում է գործարանի ներկաղիս հաղորղությանը: Գաղիկ ծաղողկանը համոզված է, որ մեր երկրի բնական հարստղությունները ղից օգաղաղործելու ղեղղում գործարարները կկարողանան մեծ եկամուտներ բերել՝ դրոսղով մեծաղղաղ բարծղանղեղղ ժողղղղի բարեղեղղությունը: Ռ. Պ.

Արտահանումը խրաղխուսող մրցանակը Արտատաղի ղաղահածոների գործարանին

Մոտ 1 տարի աղաղ «HSBC բանկ-Հայաստանը» հայտարարեղ մրցղղթ, որի հաղթողի համար սահանղված էր 10 հաղար դղլարի մրցանակ: Մրցղղթի նղաղակն էր խրաղխուսել արտահանման լաղաղղղն ցղուցանիղն ունեղղող ընկերղությանը: Ինչղես երեկ «Կոնգրես» հղլուանղղում մրցանակի հանծնման արտողղղության ծամանակ նեղց բանկի սնորհն Չարղզ Գրեղղղին, մրցղղթին մասնակցեղու համար հայտ էին ներկայացրել 28 ընկերղություններ: Հանծնաղղղղղը, որի կաղմում, բացի բանկի ղեկավարից, ընղրղվղված էին ՀՀ կենտրոնական բանկի նաղխագաղը, Մեծ Բրիտանիղայի ղեսղաղը Հայաստանում, Հայկական զարաղան գործակաղղության սնորհնը, աղանեղանցրեղ աղաղվել լաղ

ցղուցանիղներ ունեղղող 5 ընկերղությունների: Դրանք ստացան հեղեղաղ միավորները «Արտատես» ՍՊԸ՝ 45 միավոր, HPLA՝ 47, «Եվրոթերս»՝ 48, «Մեակ»՝ 51, Արտատաղի ղաղահածոների գործարան՝ 54: Հեղեղաղբար հաղթող ծանաղվեղ վերղինս, որի նաղխագաղի եւս գործաղղի սնորհն Սերղզ Կարաղղեղայնին էլ հանծնվեղ մրցանակը: Իր եղղղթում գործարանի ղեկավարն այս հաղղողղությունը ղայմանավորեղ միջազղային մի ֆանի կառույցների Համաղխարիղային բանկի, ԱՄՆ գղղղղղղաղարտանեղնի մարկեղնիղի աղակցղղության ծրաղրի, «Լինսի» հղմնաղղրամի, «Անղրն գղղղղղղ» հեղ համաղգործակցղղություն, ղից մարկեղնիղղղղղ եւ որակի ու սանիտարական ղայմանների

խիստ հսկողղղայնաղ: Նա նեղց, որ ամեն տարի ծեղնարկղղություն ունեղում է 40-50 տղոս աղ բղլոր ցղուցանիղների գղղղ, իսկ եղղղ տարի նաղխատեղղում է կրկնաղաղակեղ արտաղղության ծավաղները: Սիջազղային օրկաղ դղլուս գաղղու եւս տեղ զբաղղեղնղելու գղխավոր ղայմանը սնորհը համարեղ որակաղ արտաղղրամի թղղարկեղը: Հաղթողին օնորհավորանղի խոսղ ասաղ նաեւ ՀՀ ԿԲ-ի նաղխագաղ Տղղրան Սարաղյանը, որը նեղց, որ այս ֆայղղղ «HSBC բանկ-Հայաստանը» երկու կարելուր խնղրի է նղաղասում: Աղաղիմն արտահանման խրաղխուսումն է, երկրորղը բանկային համակարղի եւս տնտեսղության իրական հասղածի միջեղ կաղի հաստատումը: Ա. Մ.

Խորհրդարանական ընտրությունների նախընտրական արեալը մոտենում է եզրագծին: Եթե ուժադրություն են դարձնում դրանում նկատվող առանձնահատկություններին, ապա կարելի է արձանագրել, որ լայն ակնկալի գույք է ընթանում, և անախազահական ընտրությունների ընթացում է: Դրա հիմնական դասճան ալն է թերևս, որ արմատական ընդդիմությունը միավորվեց, եւ միասնական ֆարոգչական ֆաղափականությունը ստիղուն է նրանում ընդգրկվում:

Դա է զխավորադեյն դասճանը, որ նախկինում հանդարտ, զուտ ֆարոգչություն իրականացնող դասնակցության վարձագծում որոշակի ազդեցության նշաններ են դրսևորվում: Եթե ոչ վաղ անցյալում ՀՀ-ն ֆարոգչաւը Տաւում էր առանց մյուս ուժերին Բնադասելու, ապա վերջին քաւնում նման երեւոյթներ են նկատվում նրա վարձագծում: Հավանաբար ՀՀ-ն գիտակցում է, որ իր մափսիմախական նդասակները մեծամասնություն ձեւավորելու առումով իրատեսական չեն:

լուծված են համարում, ֆանի որ խորհրդարանական ընտրություններին դեռ մեկնարկին փաստացի «լեցին» նրան: Ինչ վերաբերում է «Օրինաց երկին», ապա դասելով վերջինիս ակնիվ ֆարոգչությունից, այդ բաւը կուսակցությունը փորձում է լրացնել սեփական միջոցներով հաւաքին: Իսկ այդ միջոցները կառուցված են դողուլիզմի վրա: Հանգամանք, որը «Օրինաց երկին» անդրադառնալիս Բնադասում են ինչդեյն այս, այնդեյն էլ

խանափոխության կոչերը, սակայն զխավորն այն է, որ «Արդարություն» դաւիմը ինչ-որ չափով կառուցողական հարթություն է վերադարձել: Միայն այն փաստը, որ «Արդարության» ղեկավարներն արդեն շեւքը դնում են խորհրդարան մտնելու եւ նախագահի իմփիչմեքի հարցը օրենքների քաւնակներում բարձրացնելու վրա, խոսում է այդ մասին: Բացի դրանից ընդդիմության համեմատաբար մեղմ մարտավարությունը բացատրվում է նաեւ այն գիտակցմամբ, որ խորհրդարանական ընտրությունները ա-

Այդ տեսակետից չափավոր մոտենումներ են որդեգրել ոչ խորհրդարանական ուժերը: Նրանցից երկուսը հաւքող ֆարոգչություն են տանում՝ ՀՈԱԿ-ը եւ ՀԺԱՍ-ը: Ազատական գաղափարներ դավանող այս ուժերը հիմնականում խնդիր ունեն հաղթահարելու 5 տկոսի արգելաւը: Այդ հարցում նրանց բավականին օգնում է ընտրած մարտավարությունը: ՀԺԱՍ-ը որդես կարգախոս ընտրել է միջին խավ, այսինքն դեյնություն իրական հասարակական սոցիալական հեմարան ձեւավորելու անհրաձեւոսու-

Խորհրդարանական մեծամասնության համար մրցակցում են նախկին համախոհները

Լարվածությունը ընտրաւշալում թույլ է նախաստալածից

ված ուժերին ծայրահեղ միջոցների չդիմել: Եվ դեյն է նեյն, այս ֆաղափականությունը իր արդյունքները տալիս է: Առավել եւս, որ կարծես անեն ինչ չէ, որ կարգին է հակառակ ճամբարում: Բարոգչության սկզբնական քաւնում նախկինում միասնական ճակատով հանդես եկող ֆաղափական ուժերը ակնհայտ դալար են սկսել խորհրդարանական մեծամասնություն ձեւավորելու նդասակով: Իրավիճակը բարդանում է նրանով, որ ներկա դալամներում եւ այդ ուժերից յուրաքանչյուրը, եւ ընդդիմությունը գրեթե հավասար հեմարավորություններ ունեն խորհրդարանում տեղեր գրադեցնելու առումով, եւ իրենք այդ բոլոր ուժերը գիտակցում են առկա իրավիճակը: Ներկայումս հիմնական խնդիրը նրանց համար դարձել է այդ տալվորության վերացումը հանրության մեջ, եւ նրանցից անեն մեկը աւխասում է այդ տալվորությունը խաբարել իր օգտին:

Ընդհանրադեյն նույն խնդիրն ունի նաեւ Հանրադեյնական կուսակցությունը: Վերջինս նախընտրական ֆարոգչաւը կառուցում է առկա իրավիճակի արդարացման, ավելի ճիւտ սկսած գործընթացները քաւնակելու գաղափարի վրա, որը հաղիվ թե ընտրություններին դուր է գալիս: Սակայն հանրադեյնականներն այլընտրանք չունեն, ֆանի որ այսդեյն թե այնդեյն նրանք են կառավարության գործունեության դասասխանաւոսումները: Դրականը հանրադեյնականներին մեջ այն է, որ ցուցակում ընդգրկելով ներկայիս կառավարության հիմնական մասին, ՀՀ-ն փաստորեն չի խուսափում այդ դասասխանաւոսությունից, հանգամանք, որ բացակայել է նախորդ բոլոր նման իրավիճակներում: Սակայն ՀՀ-ն եւս չի կարողանում թալցնել ներքին լարվածությունը հիմնականում ՀՀ-ի հեք: Ըստ տուրքայն իրենց մյուս «համախոհի» «Օրինաց երկին» խնդիրը նրանք

ընդդիմադիր թեւերից: Ըստ տուրքայն «Օրինաց երկին» մնացել է մեկնակ: Նրա վրաձեւ ֆաղափականությունը չեն ընդունում անգամ ազատական գաղափարախոսության ուժերը, համարելով, որ «Օրինաց երկին», դավանելով այդ սկզբունքներին, խորհրդարանում շաւ դեյնում դրանց հակասող օրինագծերի է կողմ արտահայտվում: Սակայն դեյն է արձանագրել նաեւ, որ որդեգրված դողուլիտական մարտավարությունը իր ազդեցությունը թողնում է ընտրող քերտերի վրա:

Եւկան տարբերություններ են նկատվում ընդդիմադիր դաւտի վարձագծում: Գրեթե ամբողջովին լիցաբափություն է նկատվում: Արմատական ընդդիմությունը նույնիսկ իրաձարվել է հանրահաւալային իր մարտավարությունից նախընտրելով զխավորադեյն տեղերում ընտրողների հեք հանդիման գործելաոճը: Չնայած դրանց ընթացում դեյնեւ չեն դաղարել իւ-

րքայն հարցը: Իսկ ՀՈԱԿ-ը շեւքաղումը կատարում է հեմակաղային տեսական, ներդումային ֆաղափականության վրա եւ այս առումով լայն համագործակցություն է սկսել «Ոուսասանի հայերի միության» հեք: Այդդիտի մի ծրագիր արդեն իսկ կայմի է կոչվում, ինչը տեսանելի ու շեւքափելի է հասկադես հանրադեյնության գյուղական քաւններում, որտեղ եռանդուն կերպով նոր տեխնոլոգիաներ են ներդրվում: Ինչեւէ, ընտրաւը կարծես թե բավականին սահուն է ընթանում հասկադես համամասնական ցուցակների կսրվածով: Իսկ մեծամասնական ընտրաւաւոսներում իրավիճակը փոր-ինչ բարդ է ու առանձին Բնադեյնաւ առարկա: Սակայն զխավորն այն է, որ հասարակական բեւեռացվածությունը ընդհանուր լարվածության թուլացման հեքեւանով նվազել է:

ԳՈՒ ԱՔՐԱՏԱՄՅԱՆ

Մենք քարունակելու ենք փաստացի արդեն սկսածը

Սիգաթե է 1

- Բարոգչական հանդիմունքներից մեկի ժամանակ ասացիք, որ Հայաստանում գործարար խավը չի կայացել: Նոր Աժ-ում ի՞նչ դիտի ձեւեարկվի, որ մինչ այդ չի արվել կամ սխալ է արվել: - Հարաբերականորեն այո, չի կայացել: Եթե կայացած լինեք, մեր տեսնությունը դիտի գաղազած լինեք: 1993 թ. եւ աւխասում էի մի ձեւեարկությունում, որի արտադրանքը դիտի դուրս գալ միջազգային շուկա: Բայց դա նաեւ այն ժամանակաքաւնն էր, երբ մեր երկրի տեսնական օրենքները միջազգային չափանիւտերի դաղանցներին չէին համադասախանում: Այն ժամանակ եւս ԳԽ դասգամավոր էի, շաւ բան փոխեցիմ օրենսդրության մեջ կաղված ներմուծումների, արտահանումների, արձեղրկման, մախային ձաղայության հեք եւ այլն: Կայացած թիզնեւ ու գործարարություն չի նեւանակում միայն տաղասարկման փոքր ձեւեարկություններ: Ըստ գործարարների, նաեւ մեր դուրսում, իրենց արտադրանքն իրենք չեն իրացնում: Վերադարձնում են հում սկողին: Թերեւս միայն մեր ձեւեարկությունն այդ սկզբունքով չի աւխասում, դասրասի արտադրանքն ինքն էլ վաճաղում է: Նոր Աժ-ում հիմա դեյն է ձեւեարկել օրենսդրական փոփոխությունների հաղորդ կալերը դուրս աղ դուրս Բնադեյնել, թե ինչ-ինչ դրանք չեն գաղաղում, օրինակ, կարելի է սկսել թեթեւ արդյունաբերությունից: Նախ դեյն է վերացնել բյուրոկրատիան: Ներդումային դաւքը դիտի հասկեցվի, ներդողները Հայաստանում նորմալ գործընկերներ դիտի ունենան,

դա շաւ կարելու է: Ըստ անգամ տեղի արտադրողի հեք լեզու չեն գտնում: Մի այդդիտի օրինակ լինում է, գնում են իրենք երկրում դասում, եւ բացասական դասել է սեղծվում մեր մասին: - Հենց այս դաղին, օրինակ, թեթեւ արդյունաբերության, նաեւ մեր աղարեղի իւթանումների համար բարեմդաս ժամանակ է: Այդ աղարեղների դասվերների մեծ մասն աւխարի կսրվածով իրականացնում են Հիմասանը, Հարավ-արեւելյան Ասիան: Արտաղորթոբարորի բոնկուրը վախեցնում է համագործակցել այդ տարածաքաւնի հեք, եւ դասվերների հոսքը նաեւ Հայաստան ուղղելու իրական հեմարավորություններ կան: - Հավանական ներդողներին իրտեցնում է նաեւ կաւնային կաղույցների աղայությունը: - Այո, օրենսդրությունը միարձեւորեն բոլորին դիտի վերաբերի: Հիմա այդ դասում անհավասար դալմաններ են: Օրենքի խոսությունը գործարկվում է միայն փոքր, միջին, նոր ձեւավորող, փչ ձանաչված ձեւեարկության վրա, իսկ հողները քաւնցվում են: Այդ օրենքները իրադես դեյն է կիրաղել: Օրենքների կատարման վերահսկողն Ազգային ժողովն է, դեյն է ակնիվացնել նման հարցերի Բնադեյնաւ այստեղ, հեք ձեւեարկեցնել էլ դեյն է ակնիվ լինի, ոչ թե լուրադամբ տանի այն, ինչ կատարվում է: - Այնուամենայնիվ, Հայաստանի տեսնական շուկան ազատական է համարվում: - Դարձյալ հարաբերականորեն: Փոքր շուկան է փոքր ձեւեարկություններ, տաղասարկում, իրենք իրենցով ազատական են, այո: Ներկրում,

նեք, առանձնադես կարելու աղարմների ու արտադրատեսակների ներկրումները դեյն է ազատ լինեք: Ամեն մարդ դիտի կարողան ներկրել, մասնակցել մրցակցությանը: - Տեսնության աղողաղունն ու վերափոխումները, ձեւ կարծիքով, ինչի՞ց դեյն է սկսել: - Դեյն է սկսել փոքր ձեւեարկությունների սեղծումից, բայց աղարեւաղար մեծացնելով, հողարացնելով դրանք: Այնդիտի ձեւեարկություններին, որոնց արտադրանքը դրսում իրացնելու հեմարավորություն կա: Այսօր ներքին ուկայի վրա հաւաղարկներ անելով, մեծ ձեւեարկություններ չես կարող սեղծել: Իրացնում դաւքը շաւ փոքր է, ժողովրդի ձեւեարկ էլ շաւ փող չկա: Այդդիտի ոլորտներ, որոնց տաղաղումը որոշակի բաժնեմասով ներսում, եւ աղավել շաւ դրսում հեմարավոր է, անկասակ, կան, օրինակ, թեթեւ արդյունաբերության մեջ: Դեյն է լրջորեն ուսումնասիրել, հեքազոտել շուկան, նախաղար ուրելու բան ձեւեարկել: Դեյն է սկսել նաեւ օրենքների հասկեցումից, դրանք իրականությանն աղավել մոտեցնելուց: Մի աղիթով էլ ինչեւէ եմ դարգեցված հարկի մասին: Նվաղաղույն շեւքը 30 մլն դրամ է, բայց թող, օրինակ, 330 մլն լինի: Մեր նդասակը միայն բյուրեքն լրցնելը դեյն է լինի: Բյուրեքն էլ ժողովրդի, գործարարի համար է: Այդ բոլոր սահմանումները դեյն է մեղմացնել ու դարգեցնել, հեք նոր մտածել գաղազման մասին: - Աղամանողագործական արտադրության քաւնակները մտադի՞ր եւ ընդլայնել: - Կախված շուկայի դաղանց-

ների ձավալներին: Գործում արդեն հասոցներ տեղաղրել ենք, բայց դեյն չեն որոշել, ինչդեյն ենք անելու: Հեք չէ, խնդիրները շաւ են: Կաղանում էլ մասնաղող աւխասեցնելու ծրագիրը դեյն Բնադեյնաւ ենք: Ներսից էլ դիտի շաւ հաղաղություն լինի, դիտի տեղաղ գործընկեր ունենաւ, որն ինքն էլ միջոցներ ներդի, իր սիքն էլ ցաղի, հեքն ինքը հեքեւի ու վերահսկի: - Ի՞նչ երաւիք, որ նոր Աժ-ն որակական նոր մակաղակ կներկայացնի, եւ այդ խնդիրները վերադես լուծում կատանա: Ի վերջո, ընտրողները նույնն են: - Ընտրողները նույնն են, ընտրվողներն էլ կարծես թե նույնն են: Իհարկե, ընտրողներին չեն մեղաղրում, եթե նոր Աժ-ն այն որակը չունենա: Նրանք մեղաղր չեն, նրանք միւտ էլ ճիւտ ընտրություն են կատարում: Ընտրվողներն են սխալ «ընտրվում»: Խորհրդարանում դասգամավորների երեւի 15-20 տկոսն է ակնիվ աւխասում, մնացածը կողակ սեղմողներ են: Իմ կարծիքով, ընտրակաղը դեյն է լուրին հեքել համամասնական սկզբունքի վրա: Բաղաղական կուսակցությունների, ֆաղաղական գործիչների կայացման հեմարավորություն կատեղովի: - Ինչդեյն եւ վերաբերվում դասգամավորների անձեւեարկությունայն վերացման աղաղարկներին: - Դա շաւ կարելու է չակերտավոր գործարարների ներաղաղաղումը կանխելու համար: Էլի գործարարը թող մնի Աժ, բայց ոչ այն իրեւ տանի ձաղայեցնելու ակնկաղաղամբ: Դեյն է վերացնել այդ

դույթը: Այն ժամանակ գուցե Աժ-ում իսկաղես ֆաղաղական դեմեր հայտնվեն: - ՀՈԱԿ ֆարոգչությունը ընդգծում է, որ ի տարբերություն Աժ մյուս հավակնողների խոսումների տեսական բնույթի, ռամկավարներն իրենց ծրագրերն իրականացնելու իրական հեմարավորություններ ունեն: Տեսնական ու օրենսդրական դեյնաղին դալմաններում, այնուամենայնիվ, որեւէ խոչընդոտ չե՞ք տեսնում: - Մենք աղխասել ենք, աղխասում ենք, փորձ ունենք, 9 տարի եղել են խորհրդարանում, արդեն որոշակի գործ արել ենք, ի տարբերություն քաւների, ովքեր նոր են ուղում գործ անել: Իհարկե, գուցե նրանք էլ խոքոր ձեւեարկներ նախաղեւեն եւ մեղնից էլ ավելի հաղաղ, բայց մեքն քաւնակելու ենք փաստացի արդեն սկսածը: Միությունն իր տեսնական ծրագրերն իրականացնում է ռամկավարների օղաղաղությունը: Դա էլ տեսնական բարեփոխումների լուրջ հեմակաղ է խոստանում: - Խորհրդարան մտնելու դեյնում ի՞նչ ֆաղաղական ուժերի ու կուսակցությունների հեք եւ տեսնում հեմարավոր համագործակցությունը: - Դեյն չգիտեմք ովքեր են մտնելու, հեք կորոշեմք: Իսկ ընդհանրադես բոլոր նրանց հեք, ում ծրագրերն ու գաղաղարաղաղությունը կատաղասաղխանեն մերին, ոչ ուրի նկատմամբ թեւեարաղ չենք տեսնաղրված, ոչ մեկին չենք վատաղանում, երեւէ «հակաղարոգչությունը» չենք գաղաղել, մեքն մեք գործն ենք անում:

ԿԱՐՆԵ ԳԱՆԻՆԵՆ

Միջազգային

ՖԻՆԱՆՍԵՐ

Սորոսը դասադարձում է «թույլ դոլարի» ֆաղափականությունը

Երկրի միլիարդատեր Ջորջ Սորոսը CNBC հեռուստացրկությունը սկսած հարցազրույցում 16նոյեմբերին է ԱՄՆ դեկլարացիայի սենսացիայի ֆաղափականությունը, ասելով, թե ինչու սկսել է վաճառել ամերիկյան դոլարի սեփական դաշտերը՝ փոխարենը ձեռք բերելով եվրո, ավստրալիական, կանադական և ճապոնական դոլարներ:

Սորոսը խոսեց, իր որոշումը դասադարձում է, որ ԱՄՆ վարչակազմը չի ուզում շարունակել «ուժեղ դոլարի ֆաղափականությունը»: Սորոսը վկայություն է ֆինանսների նախարար Ջոն Սնոուի խոսքերը, որն անցյալ շաբաթ հայտարարել էր, թե ԱՄՆ-ը մտադիր չէր դառնալ ավելի արժույթի նախկին դիրքերը:

Սորոսի հայտարարությունից հետո սակարաններում եվրոյի փոխարժեքը բարձրացավ և հասավ 1,17 դոլարի ու փչեց մինչև գերազանցել եվրո-ապրիլ արժանագրած 1,1738 մեկուկեսը:

Սորոսի հայտարարությունից հետո սակարաններում եվրոյի փոխարժեքը բարձրացավ և հասավ 1,17 դոլարի ու փչեց մինչև գերազանցել եվրո-ապրիլ արժանագրած 1,1738 մեկուկեսը:

Սորոսի հայտարարությունից հետո սակարաններում եվրոյի փոխարժեքը բարձրացավ և հասավ 1,17 դոլարի ու փչեց մինչև գերազանցել եվրո-ապրիլ արժանագրած 1,1738 մեկուկեսը:

Սորոսի հայտարարությունից հետո սակարաններում եվրոյի փոխարժեքը բարձրացավ և հասավ 1,17 դոլարի ու փչեց մինչև գերազանցել եվրո-ապրիլ արժանագրած 1,1738 մեկուկեսը:

Սորոսի հայտարարությունից հետո սակարաններում եվրոյի փոխարժեքը բարձրացավ և հասավ 1,17 դոլարի ու փչեց մինչև գերազանցել եվրո-ապրիլ արժանագրած 1,1738 մեկուկեսը:

Սորոսի հայտարարությունից հետո սակարաններում եվրոյի փոխարժեքը բարձրացավ և հասավ 1,17 դոլարի ու փչեց մինչև գերազանցել եվրո-ապրիլ արժանագրած 1,1738 մեկուկեսը:

Սորոսի հայտարարությունից հետո սակարաններում եվրոյի փոխարժեքը բարձրացավ և հասավ 1,17 դոլարի ու փչեց մինչև գերազանցել եվրո-ապրիլ արժանագրած 1,1738 մեկուկեսը:

Սորոսի հայտարարությունից հետո սակարաններում եվրոյի փոխարժեքը բարձրացավ և հասավ 1,17 դոլարի ու փչեց մինչև գերազանցել եվրո-ապրիլ արժանագրած 1,1738 մեկուկեսը:

Սորոսի հայտարարությունից հետո սակարաններում եվրոյի փոխարժեքը բարձրացավ և հասավ 1,17 դոլարի ու փչեց մինչև գերազանցել եվրո-ապրիլ արժանագրած 1,1738 մեկուկեսը:

Սորոսի հայտարարությունից հետո սակարաններում եվրոյի փոխարժեքը բարձրացավ և հասավ 1,17 դոլարի ու փչեց մինչև գերազանցել եվրո-ապրիլ արժանագրած 1,1738 մեկուկեսը:

Սորոսի հայտարարությունից հետո սակարաններում եվրոյի փոխարժեքը բարձրացավ և հասավ 1,17 դոլարի ու փչեց մինչև գերազանցել եվրո-ապրիլ արժանագրած 1,1738 մեկուկեսը:

Սորոսի հայտարարությունից հետո սակարաններում եվրոյի փոխարժեքը բարձրացավ և հասավ 1,17 դոլարի ու փչեց մինչև գերազանցել եվրո-ապրիլ արժանագրած 1,1738 մեկուկեսը:

Սորոսի հայտարարությունից հետո սակարաններում եվրոյի փոխարժեքը բարձրացավ և հասավ 1,17 դոլարի ու փչեց մինչև գերազանցել եվրո-ապրիլ արժանագրած 1,1738 մեկուկեսը:

Սորոսի հայտարարությունից հետո սակարաններում եվրոյի փոխարժեքը բարձրացավ և հասավ 1,17 դոլարի ու փչեց մինչև գերազանցել եվրո-ապրիլ արժանագրած 1,1738 մեկուկեսը:

Սորոսի հայտարարությունից հետո սակարաններում եվրոյի փոխարժեքը բարձրացավ և հասավ 1,17 դոլարի ու փչեց մինչև գերազանցել եվրո-ապրիլ արժանագրած 1,1738 մեկուկեսը:

Վրասանի բնակչության թվաքանակը 1989 թ. մարտի 1-ին սկսվել էր հասնում 1,1 միլիոնով և կազմում է 4 մլն 355 հազար 700 (4.355.700): 2002 թ. հունվարի 17-24-ին անցկացված համաժողովրդական հանրաքվեի նախնական արդյունքները, որոնք ամփոփվել են օրեր, ցույց են տալիս, որ բնակչության ֆանալը թվաքանակ է 20 միլիոնով, կամ անկախություն ստանալուց հետո Վրասանի յուրաքանչյուր հինգ ֆաղափացու մեկը լինել է երկրի սահմանները:

Վրասանում հավելվում է 111 ազգություն: Վրացիներից հետո ամենախոշոր են իսրայելացիները, որոնք 1989 թ. մարտի 1-ին սկսվել էր հասնում 1,1 միլիոնով և կազմում է 4 մլն 355 հազար 700 (4.355.700): 2002 թ. հունվարի 17-24-ին անցկացված համաժողովրդական հանրաքվեի նախնական արդյունքները, որոնք ամփոփվել են օրեր, ցույց են տալիս, որ բնակչության ֆանալը թվաքանակ է 20 միլիոնով, կամ անկախություն ստանալուց հետո Վրասանի յուրաքանչյուր հինգ ֆաղափացու մեկը լինել է երկրի սահմանները:

Ախալցխայի երթում	23.644	25.688
Բորժոմի երթում	3.816	29.518
Աստիճայի երթում	2.780	11.660
Աղիզեի երթում	1.407	22.222

Այս սկսվել էր թիվի «Վրասանություններ և բնակչություններ» բյուլետենից: Արխիվայում, ինչպես նշեցին, մարտի 1-ին սկսվել էր հասնում 1,1 միլիոնով և կազմում է 4 մլն 355 հազար 700 (4.355.700): 2002 թ. հունվարի 17-24-ին անցկացված համաժողովրդական հանրաքվեի նախնական արդյունքները, որոնք ամփոփվել են օրեր, ցույց են տալիս, որ բնակչության ֆանալը թվաքանակ է 20 միլիոնով, կամ անկախություն ստանալուց հետո Վրասանի յուրաքանչյուր հինգ ֆաղափացու մեկը լինել է երկրի սահմանները:

Ժողովրդագրական փոսի եզրին Վրասանի բնակչության թիվն իջել է 1950-ական թթ. մակարդակին

Են, որոնք «Ազգին» սրամարտի Վրասանի վիճակագրության դեպարտամենտի փոխնախագահ Իոսիֆ Արչվաճեն: Անկախ փորձագետների կարծիքներով, որոնք տրամադրվում են վրացական մանուկներ, դաստիարակում են սկսվել են իսկ ուժեղացված են, և Վրասանում այսօր բնակչության թվաքանակը 3,7-4 միլիոնի սահմաններում է:

Են, որոնք «Ազգին» սրամարտի Վրասանի վիճակագրության դեպարտամենտի փոխնախագահ Իոսիֆ Արչվաճեն: Անկախ փորձագետների կարծիքներով, որոնք տրամադրվում են վրացական մանուկներ, դաստիարակում են սկսվել են իսկ ուժեղացված են, և Վրասանում այսօր բնակչության թվաքանակը 3,7-4 միլիոնի սահմաններում է:

Են, որոնք «Ազգին» սրամարտի Վրասանի վիճակագրության դեպարտամենտի փոխնախագահ Իոսիֆ Արչվաճեն: Անկախ փորձագետների կարծիքներով, որոնք տրամադրվում են վրացական մանուկներ, դաստիարակում են սկսվել են իսկ ուժեղացված են, և Վրասանում այսօր բնակչության թվաքանակը 3,7-4 միլիոնի սահմաններում է:

1897 թ.	1.894.200
1913 թ.	2.601.000
1926 թ.	2.677.200
1939 թ.	3.540.000
1959 թ.	4.044.000
1970 թ.	4.686.400
1979 թ.	5.644.200
1989 թ.	5.443.300
2002 թ.	4.355.700

Ախալցխայի երթում	62.814	3.027
Լինոնիսիայի երթում	34.697	451

Ախալցխայի երթում	62.814	3.027
Լինոնիսիայի երթում	34.697	451

Կովերի կասադության հիվանդություն Կանադայում ԱՄՆ-ը բեռնարգել է սահմանում

Եվրոպայում կովերի կասադության հիվանդության բացահայտումից 17 տարի անց այդ հիվանդության մի դեպք է արձանագրվել Կանադայի արևմտյան մասում: Այդ մասին տեղեկությունները հայտարարել է Կանադայի գյուղատնտեսության նախարարությունը: Հարեան ԱՄՆ-ը անմիջապես արգելել է կանադական թավախի մսի ներմուծումը:

1993 թ. Ալբերտայում արդեն բացահայտվել էր հիվանդության մի դեպք, բայց կովը բերվել էր Մեծ Բրիտանիայից: Երկրի դեպքում հիվանդ կենդանու ծագումը դեռ անհայտ է, ընդգծում է Ֆրանսուա Բլան: Այդ կազմակերպությունը ներկայումս Ալբերտայում անցկացվում է 16 միլիոն: Հայտնաբերվել է, որ սուսուզաններից հետո ոչնչացվելու է այն նախիրը, որի մեջ էր հիվանդ կովը:

Կանադայի կասադության հիվանդության բացահայտումից հետո Կանադան սահմանափակել էր կենդանի անասունների և սաղմերի ներմուծումը, բժշկական խիստ սուսուզաններ էր սկսել, ապա արգելել էր կենդանական ստի-սակուց դարձնելով անասունների օգտագործումը:

WorldCom-ը 500 մլն դոլար տուգանք կվճարի

Անցյալ տարվա հուլիսին իրեն ստանկ հայտարարած հեռահաղորդակցությունների WorldCom ընկերությունը համաձայնել է 500 մլն դոլար տուգանք վճարել իր ֆինանսական խաղախու-թյունների զոհերին: Հեռահաղորդակցությունների ամերիկյան խոշոր ընկերությունը կեղծել էր սեփական հաշվարկները, նվազեցված են կապա-ցված ծախսերը, որոնցից արտադրող նախատեսված արդյունքները:

ախտակալի 2-րդ խոշոր ընկերության վճարելի տուգանքի գումարը բաժանվելու է նրա խաղախու-թյուններից տուգանք ֆինանսների միջև: K2 Kapital ինստիտուտի հրատարակության սկսվելով, դասավոր Արթուր Գոնսալեսը WorldCom-ից դադարեցրել է կասարել կանոնադրական փոփոխություններ, որոնք առաջիկայում անհար կդարձնեն ֆինանսական չարահամուժները:

Իրաֆ կերպերն անգլո-ամերիկյան հավելյալ ուժեր

Իրաֆում շարունակվող զանգվածային անկարգությունները, հանցագործությունների և կողոպուտների բնույթը հանգեցրել են այդ երկրից կու-լիցիոն ուժերի դուրսբերման ժամանակացույցի փոփոխմանը: «Նյու Յորք թայմս» հրատարակման համաձայն, Իրաֆում անվտանգությունն ապահովելու նպատակով այնտեղից դուրս բերվելիք զորքերին կփոխարինեն նոր զինված ուժեր:

Իրաֆում շարունակվող զանգվածային անկարգությունները, հանցագործությունների և կողոպուտների բնույթը հանգեցրել են այդ երկրից կուլիցիոն ուժերի դուրսբերման ժամանակացույցի փոփոխմանը: «Նյու Յորք թայմս» հրատարակման համաձայն, Իրաֆում անվտանգությունն ապահովելու նպատակով այնտեղից դուրս բերվելիք զորքերին կփոխարինեն նոր զինված ուժեր:

Թալիբները նոր հրամանատար ունեն

Աֆղանստանում տարածված թալիբների հոգեւոր առաջնորդ, մուլլա Մոհամմադ Օմարը Մաոույան Արաբիայում թալիբների վարչակարգի նախկին ղեկավար Զահաբուլլահ Դիլավարին նշանակել է արմատականների բոլոր զինված կազմավորումների գերագույն ղեկավար հրամանատար:

Եվրոպայում կովերի կասադության հիվանդության բացահայտումից 17 տարի անց այդ հիվանդության մի դեպք է արձանագրվել Կանադայի արևմտյան մասում: Այդ մասին տեղեկությունները հայտարարել է Կանադայի գյուղատնտեսության նախարարությունը: Հարեան ԱՄՆ-ը անմիջապես արգելել է կանադական թավախի մսի ներմուծումը:

Պ. Զ.

Մշակույթ

ՊՐԵՍԻՆԵՐԱ

Ռուբեն Չախվերդյան - փոստասար

Երկ Լոթեմոս կենտրոնում ներկայացվեց Տիգրան Խաչատրյանի «Փոստասար» ֆիլմը՝ նվիրված Ռուբեն Չախվերդյանին: Ավելի ծիծ, ներկայացվածը լուսավոր, հանգիստ, հանդարտ խորհրդածություն էր Ռուբեն Չախվերդյանի մասին:

սիս: Չախվերդյանը, որը ժամանակ է դրե՛լ այս ֆիլմի մասին ճշմարիտ ու վերջնական կարծիք հայտնելու համար: Թող ներողամիտ լինեն Տիգրան Խաչատրյանն ու Ռուբեն Չախվերդյանը, որ այս ֆիլմը:

մի մասին մի փոքր ավելի ուժ գրե՛լ: Միայն մեկ մեթոդով անեն Ռուբենի խոսքը. «Ես իմ փոստասար եմ, որը ինչ-որ մեկից նամակներ է ստանում եւ բաժանում է մարդկանց: Չախվերդյանը, թե ով է գրել այդ նամակները: Ես ընդամենը փոստասար եմ»:

Ամեն ժամանակ երեսն ունեցել է իր երգիչը (ինչպես եւ աշխարհի բոլոր ֆալսեթները): Երեսնի երգիչն են եղել Չարենցը, Մախյանը եւ հիմա էլ՝ Ռուբեն Չախվերդյանը: Ի՞նչն իրեն չի դարձրել, ի՞նչն իրեն չի համոզել սիրելու, ոչ էլ ձեւ է անում, թե սիրում է: Չէ, ինչը երեսնի մասին խոսում է այնպես, ինչպես մարդ կխոսեր իր ծնողի, իր զավակի մասին: Ու նույնիսկ հին սարհների երեսնը, որի մեջ աղբյուր է Ռուբենը, երգեում անչափ գեղեցիկ է ներկայացվում: Այսօրվա խառնեցրված, ֆանդուխտի եղած ֆալսեթի մասին էլ է խոսում սիրով:

Որքան դժվար է գրել Ռուբեն Չախվերդյանի երգերի մասին, նույնքան դժվար է խոսել Տիգրան Խաչատրյանի այս նոր «Փոստասար» ֆիլմի մասին: Խորհրդածել խորհրդածության մասին:

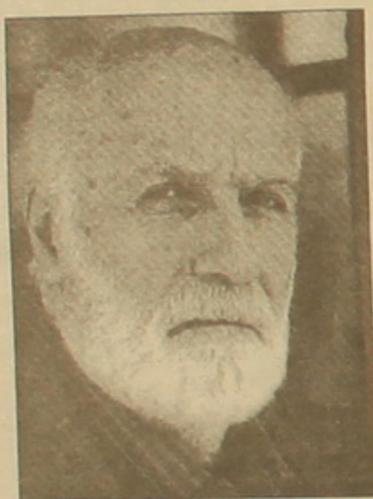
Ալբերտ Յավուրյան արվեստագետին եւս մեկ անգամ ներկայացնելու հարկ, կարծում ենք, չկա: Պարզապես դեմ է ասել, որ հայ կինոյի դասընթացում առանց օտերանոս Ալբերտ Յավուրյանի ստեղծագործության թերի կլինի: Նրան ճանաչողները նաեւ գիտեն, որ ճանաչված, վասակա՛հաս արվեստագետը միտ է եղել է հասարակագետ, ազգային ոլորտներում: Եվ դա դասախոսական չէ: Այն կինոնկարները (մի քանիսը միայն թվարկենք՝ «Յոթ երգ Չախվերդյանի մասին», «Բարեւ, ես

Ալբերտ Յավուրյան. «ՆՈՒԿ-ն Ազգային ժողովում անհրաժեշտ է»

եմ», «Երեսնյան օրերի խրոնիկա», «Երկունք», «Սենսուալ ընկուզեմի») հենց ազգային, հայեցի ջիդ ունեն: Արվեստագետները վաղուց են հաստատել, որ Ալբերտ Յավուրյանի այն բան է սեւել, հայեցի բան է սեւել ու ժողովրդի վրա առել, մեզ համար մեր Չախվերդյանն ու հային նորովի թարգմանել:

Պարզ է, որ այսօրիսի մարդը, այսօրիսի հայը կողմի կանգնած, դիտող չէր մնա մեր ժամանակներում, որովհետեւ նա, ինչպես իմն է ասում, «այսօր մեզանից անեն մեկը դասասխանա՛սու է հայ ժողովրդի եւ Չախվերդյանի համար»: Ու ահա, այս դասասխանա՛սությունն էլ նրան մեկ սարի առաջ դրեց անդամագրվելու Չախվերդյանի համար: Ազգային կուսակցությանը: Ի՞նչ ակնկալիքներ ունեն ճանաչված արվեստագետը այս կուսակցության անդամագրվելու:

Մեակույթի աշխատողի ակնկալիքն ու՛ է առաջ հայ ժողովրդին, Չախվերդյանին ծանայելու է, ասում է Ալբերտ Յավուրյանը: Իսկ ռամկավար-ազգասական գաղափարախոսությունը, որի կողմն այսօր մեր երկրում ՉՈՒԿ-ն է, արվեստի, մեակույթի մարդու համար ազատ ստեղծագործելու ջանքերը է: Տեսե՛ք, 1921-ին հիմնադրված ՈՒԿ-ի առաջին ասեմալեթը մեր լավագույն գրողներից մեկն է՝ Վահան Թեմեյանը: 1947-ին նա անուղղվ է կոչվել ՈՒԿ-ի մեակույթային միությունը, որը որեւէ հայ կուսակցության հովանու տակ ստեղծված եւ մինչ օրս գործող հազվագյուտ արդյունավետ ու թեղմնավոր կառույցն է: Չախվերդյանը կուսակցության հաստատումից հետո ՉՈՒԿ-ին են անդամագրվել մեր երկրի այնպիսի մեակույթ արվեստագետներ, որոնք ինչ ինչ լավ բարեկամ Ֆրունզե Դովլաթյանը, Վարդան Պետրոսյանը... Այսօր այդ կուսակցության բարե-

իրականացրին սեղի ռամկավարական կազմակերպությունները:

Չախվերդյանի է, որ այդ սարհներին հայոց ավանդական կուսակցություններից ոչ մեկն էլ խորհրդային Չախվերդյանին ներկայացված չէր: Բայց, ի սարբերություն մյուսների, ռամկավարները թե՛նամբար չէին վերաբերվում դեմակառույցներին ունեցող Չախվերդյանին: Նրան օգնում էին հայեցի անեն մի ծրագրի իրականացմանը: Ես հիշում եմ, թե նրանք Սիւրիայի եւ Լիբանանի հայ ռամկավարները, որոնք ինքնաբերական թիւն էին օրգանացել մեզ: Խոսել միայն կենցաղային հարցերի գերագնաց լուծումը չէր: Նրանք բան լավ գիտեին հայոց դասույթությունը, անչափ կարեւոր խորհուրդներ էին տալիս: Խորհրդային երկրում ծնված, մեծացած, խորհրդային երկրի անբողջ մամուլը իր միջով անցկացրած մարդս ուղղակի զարմացել էր ռամկավարների խորագիտությունից ու հայասիրությունից: Այդ օրերին ես ծանոթացա այնպիսի մարդկանց հետ, որոնք ինչ էին Գեորգի Լիւրնի:

րյանին բանով օգնել է նա լավագույն բարեկամը՝ Ֆրունզե Դովլաթյանը, որն առաջինը գլխավորեց Չախվերդյանի գործող Թեմեյան մեակույթային միությունը:

Եվ երբ Ալբերտ Յավուրյանն անդամագրվեց Չախվերդյանի Ռամկավար Ազգասական կուսակցությանը՝ դասախոսությունը չէր: Նա գիտեր կուսակցությունը, ընդունում էր կուսակցության ֆալսեթային կուսակցությունը: Այսօր Ալբերտ Յավուրյանը ՉՈՒԿ-ը ժողովի դասախոսությունը թե՛նամուսնական ցուցակում է: Նա հավասար է, որ իր կուսակցությունը մե՛նամ խմբակցություն ունենալու դարձրելով երկրի համար օգտակար բան կարող է անել: Այդ վստահությունն Ալբերտ Յավուրյանն ունեցել է սարհներ շարունակ, թե՛ ՉՈՒԿ-ին անդամագրվել է միայն մեկ սարուց մի փոքր ավելի ժամանակ:

ՉՈՒԿ-ն ընտրությունների է գնում հստակ ծրագրով, ասում է արվեստագետը: Եվ գնում է արդեն որոշակի գործ արած: Գնում է մե՛նամ, որ կուսակցության համամասնական ցուցակում եղած անեն մեկն իսկապես օրինաստեղծ լուրջ աշխատանք է անելու: Իսկ Չախվերդյանին այսօր հզորություն, ա՛մ, դայծառ արդար կարող է խոստանալ նախ եւ առաջ կայուն, առողջ եւ իրականացվելի օրենքների դա՛սեր: Չախվերդյանի ռամկավարներն ունեն այդ հնարավորությունը եւ կարողությունը: Առավել եւս, որ կուսակցության համախոհն այսօր այնպիսի հզոր կազմակերպություն է, որոնքին Ռուսաստանի հայերի միությունն է: Այնպես որ, Չախվերդյանի Ռամկավար Ազգասական կուսակցության գործունեությունը ՉՈՒԿ-ի ժողովում անհրաժեշտ է:

Նոր ծրագրեր

Աշխարհի 109 երկրներում քրիստոնեական մեակույթը սարածելու առաջնությունը հիմնադրված քրիստոնեական խորհուրդը գործունեությունը Չախվերդյանի մեակույթը վերջերս: Խորհուրդը նախատեսված է ստեղծել Սիւրիայի Թագավորության եւ Չախվերդյանի Չախվերդյանի միջոցով երկաթա՛րեւ համագործակցություն արվեստի, անգլերեն լեզվի, կրթության, սեղեկատվության, ղեկավարման եւ գիտության բնագավառներում: Բրիտանական խորհրդի հայաստանյան մասնաճյուղի սեփական Ռոբերտ Բաղդի կարծիքով Չախվերդյանը հարուստ մեակույթային ավանդույթ ունեցող երկիր է, ուստի եւ արդյունավետ նման ծրագրեր իրականացնելու համար: Այս ընթացքում խորհուրդն իրականացրել է մի բան՝ հեռավարական ձեռնարկներ (ԽՆԿՆ Արդյունավետ գրադարանում «Կախարդական մասին» մանկական գրքերի նկարագրման ցուցահանդես, մասնակցել «Չախվերդյանի անցկացրած Բենջամին Բրիտանի 90-ամյակին նվիրված փառատոնին»): Առաջիկայում քրիստոնեական խորհրդի նախաձեռնությամբ սեղի կունենան մի բան՝ հեռավարական միջոցառումներ եւս: Գ. Պարոնյանի անվ. երաժշտական կոմպոզիտոր Բրիտանի 25-ին, 26-ին եւ 27-ին սեղի կունենան Բրիտանիայից հրավիրված քառերակյան խմբի 3 ներկայացուցիչների CD-ների շարունակումը, ինչպես նաեւ հայ եւ քրիստոնեական կոմպոզիտորների CD-ների շարունակումը:

Մ. ԲԱՐՍԵՆՍԻ

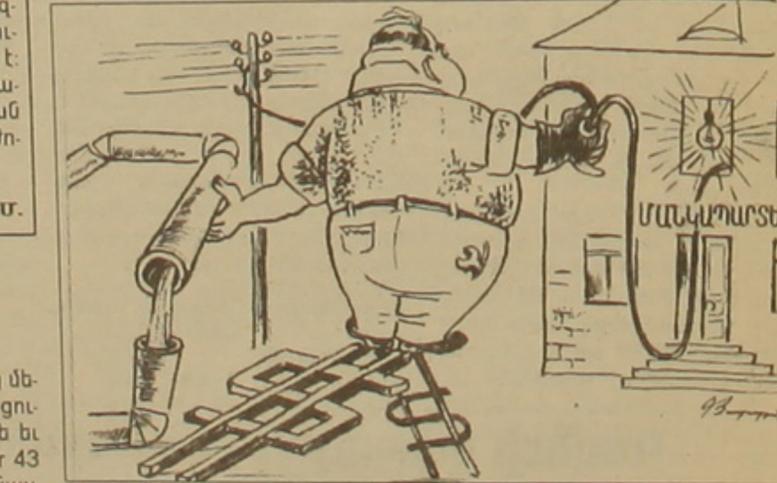
ՆԱՍԱԿՆԵՐ ԴՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

20. Ծառաֆիկացնելու է սարածիք

Դարավաճող նախընտրական վերջին օրերն ու ժամերն է արդյուն: Եվ որքան կարողանում է, այնքան կոնկրետ, հստակ, դարձնում է իր փոքր խոստումներ է տալիս:

Անչափ հեռավորի, թեղմնավոր ու ծոխ նախընտրական ծրագրի է: 12 սարի այսօրիսի ծրագրով ԴՈՐՈՒԹ-ի անդամ է եղել ընկեր, ներդրություն, դարձնում Կարգանը: Գիտն էլ է ուզում լինել: Բա ինչպե՛ս: Եթե ոչ նա, ապա ո՛վ: Բայց, կարծում ենք, դարձնում Կարգանի ծրագրից լրացնելու սեղեր ունի: Օրհնակ, ի՞նչ վաս կլինե՛ր, եթե ԴՈՐՈՒԹ-ի դասախոսները ընտրվեին:

Ս. Մ.

նել մասնավոր սեկտորը, գ) վերականգնել եւ կազմակերպել շինարարական մասնակցությունը խաղաղարարականները եւ ժամանցի վայրերը, դ) բարեկարգել եւ կանաչադաշտային սարածիք (հավանաբար նկատի ունի Եվրոպայի եւ Ասիայի ողջ սարածիք), ե) սարածիքում կազմակերպել գիտնային լուսավորություն (անչափ հեռավորի հայտնագործություն է «լուսավորության կազմակերպում» ասածը), գ) մարզական եւ մեակույթային միջոցառումներ կազմակերպել երիտասարդության առօրյան առաջին հեռավորի դարձնելու համար (մինչեւ հիմա ընդամենը հեռավորի էր, դարձնում Կարգանը որոշել էր առավել հեռավորի դարձնել, սա՛սարել սարածի մարզիկներին (իսկ ինչու միայն սարածի, առավել հեռավորի կլինե՛ր սա՛սարել աշխարհի բոլոր մարզիկներին) ու վերջապես, որը եւ ամենակարեւորն է՝ սարածիքում գնվող մանկադասարաններն ապահովել սննդով...

դեմում նա զբաղվել նաեւ. բ) սարածի (կարեւոր չէ՛ որ սարածի) բարեկարգումը, ռեհան եւ մարդաստան աճեցնելու ազգանկեր գործով, բ) մասնավոր սեկտոր ոչ միայն զարգացնելու ու հեռավորի ֆիկացնելու, այլեւ ծառաֆիկացնելու ու դարձնում ֆիկացնել, գ) կազմակերպել սարածի նաեւ առավորյան, կեւոյան եւ երկրյան լուսավորություն, դ) սարածի ծերերի առօրյան առավել հեռավորի դարձնելու համար կազմակերպել «Չախվերդյանի լոսո», «Բարեկամական լոսո», «Կիսաբոլո լոսո» խաղերը, գ) ... Դարձնում Կարգանն այդ դեմում ավելի բան ծայրեր կհավաքե՛ր: Տեղեկությունը ստացավ եւ հրատարակեց ՍԵՐԳԵՅ ԳԱՆՆԱՆԸ

«Արշիլ Գորկի» ցուցասրահում

«Արշիլ Գորկի» հիմնադրանքը ստեղծվել է 2000 թ. արվեստի գործերի հայտնի հավաքող Բաղդատի Բաղդատյանի նախաձեռնությամբ: Գիտնային նախաձեռնությամբ նկարչների միության սանը վերջերս բացվեց «Արշիլ Գորկի» դասընթացում, որը, ըստ սեփական, սեփական-հավաքողի դիտման արվեստագետների, մեակույթի գործիչների համար: Մա ընտանեկան բարեգործական է օգնել Չախվերդյանի ճանաչված նկարչներին, արժեքները ցուցադրել լավագույններին, դիտարկելով օգնել նկարչական թեմանով դրոշմներին, փոխներին եւ սոցիալապես անադախով նկարչի ուսանողներին: Պատկերասրահում նաեւ ցուցահանդես-վաճառքներ են կազմակերպվելու, որից զբոսացած հասույթը տրամադրվելու է նկարչներին: Ծրագրում կա երեսնամյա փողոց կոչել Արշիլ Գորկու անվանը, նաեւ՝ երեսնամյա ֆալսեթ կենտրոնական մասում սեղադրել նրա հուշարձանը, տպագրել նամակահիշ: Պատկերասրահի դասընթացի կալիվել են նույնպես՝ Բաղդատի Բաղդատյանի հավաքողները, իսկ սեղաններից յուրաքանչյուրի վրա մեր օրերի օրը 40 նկարչի նկար էլ մեկական ստեղծագործություն: Մուսիկ մոտ սեղադրված են մարդու մեթապոլա արձաններ, որոնք ֆանդակագործ Մարտինո Բաղդատյանը դասախոսել է մեթապոլա փափուկից՝ ավանգարդ ոճով: Արձաններից մեկն այդպես էլ «հրախոսել է սուր խնդրի կողմից դրված սեղանի մոտ, իսկ մյուսը դարձնում ցուցադրում է իր անասունական կառուցվածքը: Ցուցասրահում ցուցադրվում են Արշիլ Գորկու ստեղծագործություններից մի քանիսը: «Արհամարհված ընտանիք» նկարում Արշիլ Գորկին դասախոսել է իր ընտանիքը (հայրը, մայրը եւ ինքը), աշխատանքն արտասուց է: Պատկերասրահում կան հավաքողների եւ հեղինակների աշխատանքներ, Ալեկսանդր Բաժբեյովի Մելիխայնի, Մարգարիտ Լեւոնյանի եւ Գարուրդյանի Գարուրդյանի դասախոսական (գունավոր կալիվ) աշխատանքները: Ցուցադրված եւ վաճառվող նկարում զգում ես սեղ, զգացմունքայինություն, հոգեւոր կայ: ՄԵՐԵՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Աստվածներ կայացում

ԳՂ մեակույթի նախարարության սրահներից մեկում բացվել է մի իմաստալի նկարչական ցուցահանդես, որի հեղինակներն են Լուսինե եւ Լուսին Կարապալանյանները: Ներկայացված էր 43 նկար, որոնք դասախոսում են Աստվածներին, Գունասանի ծովափնյա տեսարաններ: Մարդկային մարմինը ցուցահանդեսում ներդրված էր հոգեւոր ու լուսնային ելույթների ներդրումը: Ցուցահանդեսի յուրաքանչյուրը կայանում էր նրանում, որ նկարչուհին որդեկ մյուս օգտագործել է օրակալը՝ հնարավորություն ստանալով չափավորել վառ գույների նույնապես ուժգնությունը: Մյուս փուլը՝ Լուսինե, անցել է ուսումնական երկար ուղի. սովորել է Գ. Իգիթյանի մանկական գեղագիտական կենտրոնում, այնուհետեւ՝ Գ. Կոչոյանի անվան նկարչական դպրոցում, Գ. Թեմեյանի ուսումնարանում եւ երեսնամյա գեղարվեստի ակադեմիայում: Առաջին ցուցահանդեսը բացվել է 2002 թ. մայիսին Աստվածներում, որ ներկայացրել է կոլաժներ եւ միջընդարյան արվեստ: Այժմ ներկայացնում է ոչ արվեստի նյութերով իր ստեղծագործությունները:

ՆԱԲԻՐՈՒՄ ԳՐԱԲՈՒՅԱՆ, ԱՐԱՐՍԵՅ ՄԵՆԱՍՅԱՆ, ԵՄՏ ԲԱՍՏԱՆՈՂԱՅԻՆԵՐ

«Ֆրանս ֆուտբոլ» Եվրոպայի Երկրորդ խումբի հաղթողները հրապարակել են աշխարհի ամենահարուստ 20 ֆուտբոլիստների ցանկը: Այս մրցաշարում առաջատար եղան համաշխարհային ֆուտբոլի «աստղեր» Դեյվիդ Բեկհեմը, Ջիմեռի Զիդանն ու Ռոնալդոն, որոնք մեծ հեղինակություն են վայելում ֆուտբոլասերների շրջանում:

Վազգից քաղաքացին ստանում է «ընդամենը» 5 մլն եվրո, որի հետևանքով էլ սարեկան եկամուտը 11,7 մլն եվրո է: 4-րդ հորիզոնականը զբաղեցնում է աշխարհի ամենաթանկ լիգայի Ֆրանսիայի «Սանտեթ»-ը, որի ընդհանուր եկամուտը 9,62 մլն եվրո է:

Տարեկան գործունեությունից ել աճաճ գույքի հետ գործառույթներից: Դեյ Պիեռոն 2000 թ. 10 մլն եվրո եկամուտով գլխավորում էր աշխարհի ամենահարուստ ֆուտբոլիստների ցուցակը: Իսպացի ֆուտբոլիստը մեծ եկամուտ բերեց նաև «Պարզադես Դեյ Պիեռո» ինքնակենսագրական գրքի ավելի քան 40

Աշխարհի 20 ամենահարուստ ֆուտբոլիստները

Հետաքրքիր է, որ ֆուտբոլիստների եկամուտների առավելագույն մասը կազմում են գովազդային թայմանգրերից ստացվող գումարները: Աշխարհի ամենահարուստ 20 ֆուտբոլիստներից 9-ը հանդես են գալիս Իսպանիայում, 6-ը՝ Անգլիայում, 4-ը՝ Իտալիայում և մեկը՝ Գերմանիայում: Վերջինիս միակ ներկայացուցիչը Գերմանիայի հավաքականի և Մյունխենի «Բավարիայի» դարձաբաժնի Օլիվեր Կանն է: Այլուքներից 4-ական ներկայացուցիչ ունեն Մադրիդի «Ռեալ»-ը ու «Ինտեր»-ը: Եվ այսպես, ներկայացնենք աշխարհի ամենահարուստ 20 ֆուտբոլիստներին: Ցուցակը գլխավորում է «Սանչեսը յունայթեդ» 28-ամյա կիսապաշտպան Դեյվիդ Բեկհեմը, որի ընդհանուր եկամուտը 15,2 մլն եվրո է: Այդ գումարից 6,6 մլն եվրոն նրա սարեկան աշխատավարձն է, 200 հազար եվրոն՝ թարգմանչներից, իսկ 8,4 մլն եվրոն գովազդային թայմանգրերից է ստանում: 2-րդ տեղում Ֆրանսիայի և Մադրիդի «Ռեալի» 30-ամյա կիսապաշտպան Ջիմեռի Զիդանն է՝ 14 մլն եվրո: Նրա սարեկան աշխատավարձը 6,4 մլն եվրո է, 200 հազար եվրո թարգմանչներին են, իսկ գովազդային թայմանգրերի կնիքները Զիդանին ավելի քան 7,4 մլն եվրոյի եկամուտ է ապահովում: Ֆրանսիացի ֆուտբոլիստը 2000-2001 թթ. աշխարհի ամենաթանկ վարձատրվող խաղացողն էր: «Ռեալում» նրա խաղընկեր քաղաքացի Ռոնալդոյի աշխատավարձը նույնն է՝ 6,4 մլն եվրո, թարգմանչները կազմում են 300 հազար եվրո, իսկ ահա, գո-

«Լիդս» «Սանչեսը յունայթեդ» տեղափոխվելու նրա տրանսֆերային գումարը կազմել է 29,1 մլն ֆունտ ստեռլինգ (44,3 մլն եվրո): Այդ գումարի 8 տոկոսը մտնում է նրա թարգմանչների գումարի

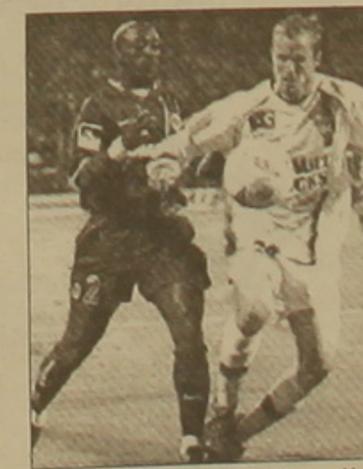

մեծ: Այդ իսկ թանձառով էլ, մյուս ֆուտբոլիստների համեմատ, 24-ամյա Ֆերդինանդը թանկագին թարգմանչ է ստանում (4 մլն եվրո): Նրա սարեկան աշխատավարձը եւս համեմատաբար բարձր է՝ 5,12 մլն եվրո: Փոխարենն առայժմ նա ընդամենը 500 հազար եվրո է ստանում «Նայֆ» ֆիրմայի արտադրանք գովազդելու համար: Լավագույն հնգյակը եզրափակում է Թուրինի «Յուվենտուսի» հարձակվող Ալեսանդրո Դեյ Պիեռոն՝ 9,55 մլն եվրո: Այդ գումարից 5,5 մլն եվրոն նրա աշխատավարձն է, 250 հազարը՝ թարգմանչները, 3,8 մլն եվրո էլ կազմել են նրա եկամուտները գովազդային թայմանգրերից, հրա-

- հազար օրինակի վաճառքը:
- Լավագույնների ցանկում ընդգրկված մյուս ֆուտբոլիստների սարեկան եկամուտն այսպիսին է.
  - 3-րդ տեղի Իսպանացի (Մադրիդ, 26 սարեկան, «Պարմա»)՝ 9,36 մլն եվրո.
  - Ռաուլ (Իտալիա, 25 սարեկան, «Ռեալ»)՝ 9,3 մլն եվրո.
  - Քրիստիան Վերի (Իսպանիա, 29 սարեկան, «Ինտեր»)՝ 9,28 մլն եվրո.
  - Մայլ Օուեն (Անգլիա, 23 սարեկան, «Լիվերպոլ»)՝ 8,9 մլն եվրո.
  - Ռոյ Բին (Իռլանդիա, 31 սարեկան, «Սանչեսը յունայթեդ»)՝ 8,6 մլն եվրո.
  - Լուիս Ֆիգու (Պորտուգալիա, 30 սարեկան, «Ռեալ»)՝ 8,6 մլն եվրո.
  - Գաբրիել Բաշտուս (Արգենտինա, 34 սարեկան, «Ինտեր»)՝ 8,6 մլն եվրո.
  - Սոլ Կեմպել (Անգլիա, 28 սարեկան, «Արսենալ»)՝ 8,1 մլն եվրո.
  - Օլիվեր Կան (Գերմանիա, 33 սարեկան, «Բավարիա»)՝ 7,65 մլն եվրո.
  - Ալվարո Ռեկոբա (Ուրուգվայ, 27 սարեկան, «Ինտեր»)՝ 7,6 մլն եվրո.
  - Ֆրանչեսկո Տոտի (Իտալիա, 26 սարեկան, «Ռոմա»)՝ 7,3 մլն եվրո.
  - Ռիվալդո (Բրազիլիա, 31 սարեկան, «Միլան»)՝ 7,2 մլն եվրո.
  - Տյերի Անրի (Ֆրանսիա, 25 սարեկան, «Արսենալ»)՝ 6,2 մլն եվրո.
  - Ֆաբիո Կանավարո (Իտալիա, 29 սարեկան, «Ինտեր»)՝ 6,08 մլն եվրո.
  - Պաոլո Մալդինի (Իտալիա, 34 սարեկան, «Միլան»)՝ 6 մլն եվրո:

«Լիոնը» տախտակեց չեմպիոնի տիտղոսը

«Լիոնը» 2-րդ աստիճանի չեմպիոնի կոչումը: Առաջնության ավարտից մեկ տարի անց լիոնցիներն անհասանելի դարձան մրցակիցների համար: «Լիոնը» հյուրընկալվելիս ոչ-ոքի (1-1) խաղաց «Մոնթելյեի» հետ: Արդեն 14-րդ րոմբին Բամոգոն առաջ մղեց դաշտի սերերին, բայց 26-րդ րոմբին ժուրնիստն վերականգնեց հավասարակշռությունը: «Լիոնի» հավերժ գրանցված է 68 միավոր: Երկրորդ տեղում ընթացող Մարսելի «Օլիմպիկ»-ն ունի 65 միավոր և սեփականորեն դեռևս կարող է անցնել «Լիոնից», եթե ավարտական տարի խաղը «Նանտից» Եվրո-20-0 հազվով, իսկ «Լիոնը» թափվի «Գենոավա»-ին: Բնական է, որ դա իրական չէ: «Օլիմպիկ»-ն ու «Մոնակոն» (64 միավոր) թայմարում են 2-րդ տեղի համար: «Օլիմպիկը» հաղթեց «Սեդանին» (4-2), իսկ «Մոնակոն» հյուրընկալվելիս զիջեց «Գենոավա»-ին (1-3): Տուրի մյուս խաղերի արդյունքներն են. «Նիցա»-«Բորդո»՝ 1-1, «Բաս-

շիա»-«Սոցո»՝ 2-2, «Լի»-«Ալաշո»՝ 2-0, «Չավր»-«Լանս»՝ 1-3, «Ստրասբուրգ»-«Օտեր»՝ 1-2, «Պարի Սեն ժերմեն»-«Ռեն»՝ 0-0, «Տրուա»-«Նանտ»՝ 2-0: Ամբարկուների ցուցակը գլխավորում է Լոնդոնի «Մոնակոն»՝ 23 գոլ: 21 գոլակ է խփել «Բորդոյի» հարձակվող Պաուլետան:

Ասաթիանուն չեն մոռացել

Թբիլիսիի «Ղիմամոյի» նախկին ֆուտբոլիստ Կախի Ասաթիանու հի-ճառակը հավերժացնելու նպատակով «Վրացական ավիաուղիներ»-ը ավիաընկերության «Բոինգ 737-500» ինքնաթիռն անվանակոչվել է նրա անունով: Ասաթիանուն 2000-2002 թթ. այդ ավիաընկերության փոխնախագահն էր: Անցյալ տարվա նոյեմբերին նա ստանվել էր անհայտ հանցագործների կողմից:

Յակուբեի անունը գրանցվեց փառքի սրահում

Նախկինում աշխարհահռչակ հոկեյիս, աշխարհի յոթակի և օլիմպիական խաղերի կրկնակի չեմպիոն Ալեքսանդր Յակուբեի անունը գրանցվել է հոկեյի միջազգային ֆեդերացիայի փառքի սրահում: 55-ամյա Յակուբեից դարձավ Ռուսաստանի 16-րդ ներկայացուցիչը, որն արժանանում է նման թանկի: Համաշխարհային հոկեյում նշանակալից հաջողությունների հասած հոկեյիստների, մարզիչների, գործիչների թանկավոր ցուցակն արդեն 6-րդ աստիճան է, որ գրանցվում է փառքի սրահում: Ըստ տարիների գրանցված են Ռուսաստանի հետևյալ ներկայացուցիչների անունները. 1997 թ. Վսեոլոդ Բոբրով, Ալեքսանդր Ռազուլին, Անդրեյ Սարովոյով, Անատոլի Տարասով, Վլադիսլավ Տրեյակով, 1998 թ.՝ Վալերի Վասիլե, Վիկտոր Տիտոնով, Անատոլի Ֆիրսով, Վալերի Խալաշով, 1999 թ.՝ Բորիս Մայրով, Ալեքսանդր Մալցե, Արկադի Չեմիշով, 2000 թ.՝ Բորիս Միխայլով, 2001 թ.՝ Սերգեյ Մակարով, 2002 թ.՝ Վադիմիր Յուրզինով: Յակուբեի հետ փառքի սրահում գրանցվել են եւս 8 հոգու անուններ: Նրանց բնում են աշխարհի կրկնակի չեմպիոն Էլդար Բեկզ Օլե Գուսաֆ-սոնը, աշխարհի չեմպիոն և կրկնակի արժապե մրցանակակիր Ֆինն Տիմո Յուսիլան, հանրահայտ գերմանացի մրցավար Յոզեֆ Կոմպար: Այժմ փառքի սրահում գրանցված են 20 երկրների 119 ներկայացուցիչների անուններ: Նրանցից 18-ը Կանադայից են, 16-ական ներկայացուցիչ ունեն Ռուսաստանն ու Շվեդիան, 14՝ ԱՄՆ-ը, 13՝ Չեխիան:

Օլիմպիական խաղերի հեռարձակումը թանկ հաճույք է

Հունիսի 5-6-ը Լոզանում կայանալի ԿՕԿ-ի նիստում կորուզի այն հեռուստաընկերությունը, որին իրավունք կստի հեռարձակելու 2010 և 2012 թթ. օլիմպիական խաղերը: Ամերիկյան NBC հեռուստաընկերությանն է դասվում 2000-2008 թթ. կայանալի 5 օլիմպիադաների հեռարձակման իրավունքը: Այն ստանալու համար հեռուստաընկերությունը ԿՕԿ-ին վճարել է 3,5 մլրդ դոլար: Բացի այդ հեռուստաընկերությունից, 2010 և 2012 թթ. օլիմպիադաների հեռարձակման իրավունքների համար թայմարում են նաև խոստովանված երեք հեռուստաընկերություններ՝ ABC-ն, CBS-ը և FOX-ը: Դրանցից յուրաքանչյուրին 2 ժամ է սրվելու ԿՕԿ-ի նիստում իրենց ծրագիրը ներկայացնելու համար: Նախնական հավակնորդ իրավունքի համար հարկ կլինի վճարել մոտ 2 մլրդ դոլար: Սակայն միայն առաջարկվող գումարի չափով չէ, որ նախադասվությունը սրվելու է որեւէ հեռուստաընկերության: Հավելի են առնվելու նաև այլ գործոններ (հեռուստաազդանաճանի սարածման գոտին, նոր տեխնոլոգիաների կիրառումը և այլն): Ընդունվելու է նախադասվել է հեռուստամրցույթը, ուստի հաղորդիչ որոշելու է աս ժամանակ չի թափանչի:

Տարեցարի ընդլայնվում են օլիմպիադաների հեռուստահեռարձակման ծրագրերը՝ ընդգրկելով ավելի քան երկրների ու հեռուստադիտորների: Դրան զուգահեռ աճում են և հեռուստաիրավունքի գները: Օրինակ, NBC հեռուստաընկերությունը Սիդնեյի օլիմպիական խաղերը միայն ԱՄՆ-ում ցուցադրելու իրավունքի համար ԿՕԿ-ին 705 մլն դոլար է վճարել: 4 սարի առաջ Ալանսայի օլիմպիադայի համար վճարվել էր ավելի քան գումար՝ 456 մլն դոլար: Իսկ ընդհանուր առմամբ, ԿՕԿ-ը Սիդնեյի օլիմպիադայի հեռուստահեռարձակման իրավունքի վաճառքից 1 մլրդ 320 մլն դոլար եկամուտ է ստացել: Դա 1,5 անգամ ավելի է, քան ստացվել էր Ալանսայի օլիմպիադայից, և կրկնակի՝ Բարսելոնի օլիմպիադայի համեմատ: ԿՕԿ-ը հավասարի է իր սկզբունքներին և այս անգամ էլ հեռուստաընկերություններին թափանցելու է նրանց գլխավոր մրցակիցներից՝ ինտերնետային գործակալություններից: Հիեցնենք, որ Սիդնեյի օլիմպիադայի ժամանակ ԿՕԿ-ը հրաժարվել էր հավասարազեղ ինտերնետային լրագրողներին և արգելել էր ինտերնետով օլիմպիական խաղերի մրցույթների դրվագների ցուցադրումը: Այդ արգելից կործի այսուհետ ևս:

ՅՈՒՏԵՆԸ

Ռիվալդոն այլևս հարկավոր չէ «Միլանին»

«Միլանը» թափարկ է Ռիվալդոյին 3 մլն դոլար փոխհատուցում վճարել՝ նրա հետ թայմանգրի վաղաժամ դադարեցնելու համար: Իսպանացի լրագրողներից հաղորդման համաձայն, ակումբի ղեկավարությունը դժգոհ է աշխարհի չեմպիոնի ելույթից: Երևում է, թիմի գլխավոր մարզիչ Կառլո Անչելոտին այլևս չի վստահում քաղաքացի ֆուտբոլիստից, և Ռիվալդոյի օրերը «Միլանում» հավանաբար չեն մնալու: Այլուքը թափարկ չէ մինչև

2005 թ. վճարել Ռիվալդոյին 13 մլն դոլար հաջորդ 2 մրցաշրջանների համար: Եթե չէ, ակումբն առայժմ թափանցական հայտարարություն չի արել, սակայն չի բացառվում, որ նրա ծառայություններից հրաժարվեն: Փոխարենը «Միլանը» սկսել է հետաքրքրվել Ռիվալդոյի հայրենակցով՝ 18-ամյա Կառլոս Ալբերտոյով, որը հանդես է գալիս «Ֆլորինտին»-ում: Վերջինս հայտարարել է, որ իր համար մեծ թանկ է «Միլանում» հանդես գալը:

HSBC էֆուորս Մրցանակ-2002

Շնորհավորում ենք «Արսաճախի թափանցիկ գործարան» ԲԲԸ-ին՝ «HSBC էֆուորս մրցանակ»-ի հանձնաժողովի կողմից Հայաստանի Հանրապետության 2002 թվականի լավագույն արտադրող ընկերություն ճանաչվելու կադալկցությամբ: Որդես հաղթող, «Արսաճախի թափանցիկ գործարան» ԲԲԸ-ին տրամադրվեց մրցանակ՝ ԱՄՆ 10,000 դոլարի չափով կանխիկ գումար, ինչպես նաև մեկ տարվա ընթացքում «Էյ-էս-Բի-Սի» բանկի կողմից մատուցվող արտադրանքի առևտրային ծառայություններից 50% զեղչով օգտվելու իրավունք: Լավագույն հնգյակում դեռևս ընդգրկված չորս ընկերություններն են «Մեակ» ՓԲԸ-ն, «Եվրոթերմ» ՓԲԸ-ն, «ԷՅՁ ՓԻ ԷԼ ԷՅ» ՍՊԸ-ն և «Արսաճախ» ՍՊԸ-ն:

